

ارائه مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام

شیرین حاتمی^۱

۱ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

چکیده

تحریف‌های شناختی بین فردی می‌توانند به افزایش سطح اضطراب اجتماعی منجر شوند و حساسیت اضطرابی به‌عنوان یک متغیر میانجی، این رابطه را تقویت می‌کند. بنابراین هدف اصلی تحقیق حاضر ارائه مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام می باشد. این تحقیق بر اساس هدف، کاربردی و بر اساس ماهیت روش، توصیفی-همبستگی از نوع مدلیابی معادلات ساختاری می باشد. جامعه آماری شامل نوجوانان شهر ایلام در سال ۱۴۰۳ می باشد که حجم جامعه آماری مورد پژوهش تعداد ۲۳۵۰۰ نفر می باشد که به روش نمونه گیری در دسترس و بر اساس جدول مورگان تعداد ۳۸۴ نفر جهت انجام پژوهش انتخاب شدند. برای گردآوری اطلاعات در زمینه مبانی نظری و ادبیات موضوع از منابع کتابخانه ای، مقالات، کتابهای مورد نیاز و نیز از پایگاه های اطلاعات علمی و مجله های الکترونیکی و برای جمع آوری داده ها از روش میدانی به کمک پرسشنامه استفاده شد. برای سنجش متغیر اضطراب اجتماعی، از پرسشنامه استاندارد کانور و همکاران (۲۰۰۰)، برای سنجش متغیر تحریف‌های شناختی بین فردی از پرسشنامه استاندارد آلیس (۲۰۰۳)، برای سنجش متغیر حساسیت اضطرابی از پرسشنامه استاندارد تیپور و کاکس (۱۹۹۸)، برای حصول اطمینان از روایی محتوایی و ظاهری پرسشنامه ها از نظر متخصصان و صاحب‌نظران دانشگاهی، برای سنجش پایایی مدل از آلفای کرونباخ، و از نرم‌افزار اس پی اس اس نسخه ۲۲ و نرم افزار ایموس استفاده شد. روش‌های آماری مورد استفاده در این پژوهش را آزمون های کلموگروف-اسمیرنف به منظور بررسی نرمال بودن داده‌ها و آزمون معادلات ساختاری به منظور بررسی فرضیه‌ها می باشد. نتایج آزمون شاخص های ارزندگی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی $GFI = ۰/۹۷$ ، $RMSEA = ۰/۰۸$ ، NFI ، CFI بزرگتر از ۰/۹، نشان از ارزندگی مدل دارد.

واژه‌های کلیدی: تحریف‌های شناختی بین فردی، اضطراب اجتماعی، حساسیت اضطرابی

مقدمه

دوران نوجوانی، یکی از مهم ترین مراحل تحول در زندگی انسان است که فرد در آن با تغییرات گسترده ای در ابعاد شناختی، عاطفی، و اجتماعی روبرو می شود. یکی از مهم ترین چالش هایی که نوجوانان در این دوران با آن مواجه هستند، رشد و توسعه روابط بین فردی است. کیفیت این روابط می تواند نقش مهمی در سلامت روانی و عاطفی نوجوانان ایفا کند. اما متأسفانه، برخی از نوجوانان به دلیل مشکلات روان شناختی همچون اضطراب اجتماعی^۱، قادر به برقراری ارتباطات موثر و سالم نیستند. اضطراب اجتماعی به عنوان متغیر وابسته در این پژوهش، یکی از شایع ترین اختلالات اضطرابی است که می تواند به شکل منفی بر تعاملات بین فردی تأثیر بگذارد. اضطراب اجتماعی نوعی اضطراب است که در موقعیت های اجتماعی یا عملکردی به وجود می آید و با ترس از ارزیابی منفی دیگران و عدم تایید آن ها همراه است. افراد مبتلا به این نوع اضطراب از موقعیت هایی که نیاز به تعامل با دیگران دارند، اجتناب می کنند و در مواجهه با این موقعیت ها نشانه های اضطراب شدید را تجربه می کنند (انجمن روان پزشکی آمریکا، ۲۰۱۳). اضطراب اجتماعی می تواند تأثیرات منفی عمیقی بر کیفیت زندگی فرد داشته باشد، به خصوص در دوران نوجوانی که افراد در حال شکل گیری هویت اجتماعی خود هستند. تحقیقات متعددی نشان داده اند که اضطراب اجتماعی با احساس انزوا، افسردگی، و کاهش اعتماد به نفس مرتبط است (شهنی بیلاق و فراشبندی، ۱۳۸۴). یکی از عوامل شناختی مهم که می تواند به افزایش اضطراب اجتماعی منجر شود، تحریف های شناختی بین فردی^۲ است. تحریف های شناختی بین فردی به عنوان متغیر مستقل در این پژوهش، به باورهای نادرست و تحریف شده فرد درباره دیگران و نیت آن ها اشاره دارد. این تحریف ها معمولاً به شکل افکاری غیرمنطقی و نادرست درباره رفتارها و واکنش های اجتماعی دیگران بروز می کنند و می توانند باعث افزایش اضطراب و ناراحتی در روابط بین فردی شوند (کلارک و ولز^۳، ۱۹۹۵). حساسیت اضطرابی به معنای ترس از علائم اضطراب و باور به این که این علائم خطرناک یا زیان آور هستند، تعریف می شود. افراد با حساسیت اضطرابی بالا معمولاً نشانه های فیزیولوژیک اضطراب مانند تپش قلب، تعریق یا لرزش دست ها را به عنوان نشانه هایی از بیماری یا ضعف تعبیر می کنند و این تفسیرهای نادرست می تواند به افزایش سطح اضطراب منجر شود (ریس، ۱۹۹۱^۴؛ اسمیت و همکاران^۵، ۲۰۱۰). حساسیت اضطرابی نه تنها به اضطراب اجتماعی دامن می زند، بلکه می تواند رابطه بین تحریف های شناختی بین فردی و اضطراب اجتماعی را نیز تقویت کند. به عبارتی، افرادی که تحریف های شناختی بین فردی دارند، بیشتر مستعد تجربه حساسیت اضطرابی هستند و این حساسیت می تواند سطح اضطراب اجتماعی آن ها را افزایش دهد (کاشدان و همکاران^۶، ۲۰۰۸؛ شمویل حاجی آقا و همکاران، ۱۳۹۵). مطالعات نشان داده اند که حساسیت اضطرابی می تواند به عنوان یک عامل میانجی عمل کند و رابطه بین تحریف های شناختی و اضطراب اجتماعی را توضیح دهد. بر اساس مدل های شناختی اضطراب اجتماعی، تحریف های شناختی بین فردی باعث ایجاد حساسیت بیشتر به نشانه های اضطراب می شوند و این حساسیت باعث افزایش اضطراب اجتماعی در موقعیت های خاص می گردد (اشمیت و همکاران^۷، ۱۹۹۷). پژوهش های خارجی نیز به وضوح

^۱ - social anxiety^۲ - Interpersonal cognitive distortions^۳ - Clark and Wells^۴ - Reyes,^۵ -Smith et al^۶ -Kashdan et al^۷ - Schmidt et al

نشان داده‌اند که حساسیت اضطرابی در نوجوانان با تحریف‌های شناختی و اضطراب اجتماعی رابطه دارد. برای مثال، تحقیقات کلارک و ولز^۸ (۱۹۹۵) نشان می‌دهند که افراد با تحریف‌های شناختی بین فردی بیشتر احتمالاً تجربه‌های شدیدتری از اضطراب اجتماعی دارند و حساسیت اضطرابی در این افراد می‌تواند به عنوان یک عامل میانجی کلیدی در رابطه با اضطراب اجتماعی عمل کند. همچنین، ریس (۱۹۹۱) و کاشدان و همکاران^۹ (۲۰۰۸) نشان می‌دهند که حساسیت اضطرابی به عنوان یک متغیر میانجی در رابطه بین تحریف‌های شناختی بین فردی و اضطراب اجتماعی عمل می‌کند و این رابطه در نوجوانان به دلیل تغییرات شناختی و عاطفی بیشتر برجسته است. شهر ایلام به عنوان یکی از مناطق با فرهنگ و ساختار اجتماعی خاص، شرایط ویژه‌ای را برای مطالعه مسائل روانی و اجتماعی نوجوانان فراهم می‌کند. عوامل محیطی و فرهنگی می‌توانند نقش مهمی در شکل‌گیری و تشدید اضطراب اجتماعی داشته باشند. به همین دلیل، بررسی این پدیده در نوجوانان شهر ایلام می‌تواند به شناخت دقیق‌تر از عوامل تأثیرگذار بر اضطراب اجتماعی کمک کند و راهکارهای مؤثری برای پیشگیری و درمان این مشکل ارائه دهد. پژوهش حاضر با هدف بررسی مدل ساختاری پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی و با نقش میانجی‌گری حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام انجام می‌شود. این پژوهش به دنبال آن است که نقش تحریف‌های شناختی بین فردی و حساسیت اضطرابی در شکل‌گیری و افزایش اضطراب اجتماعی را بررسی کند و راهکارهایی برای کاهش اضطراب اجتماعی ارائه دهد.

مبانی نظری پژوهش

اختلال اضطراب اجتماعی یکی از شایع‌ترین و ناتوان‌کننده‌ترین اختلالات روان‌شناختی است که به طور قابل توجهی بر کیفیت زندگی فرد تأثیر می‌گذارد و به ویژه در نوجوانان و جوانان بیشتر بروز پیدا می‌کند. این اختلال به طور عمده با ترس‌های شدید و مداوم از موقعیت‌های اجتماعی و ترس از قضاوت منفی دیگران مشخص می‌شود که منجر به اجتناب از تعاملات اجتماعی و احساس انزوا می‌شود. اضطراب اجتماعی با ویژگی‌هایی مانند لرزش، تعریق، و احساس بی‌قراری در موقعیت‌های اجتماعی مشخص می‌شود و می‌تواند به مشکلاتی در عملکرد اجتماعی و تحصیلی فرد منجر شود. اختلالات اضطرابی هزینه اقتصادی بالایی را به صورت مستقیم (هزینه‌های مراقبت اولیه) و غیر مستقیم (کاهش تولید اقتصادی) بر جامعه تحمیل می‌کنند. این خسارت در سال ۱۹۹۰ در ایالات متحده ۴۶/۶ بلیون دلار تخمین زده شده است، یعنی معادل ۳۱/۵ درصد از هزینه کل ناشی از بیماری‌های روانی. تحریف‌های شناختی بین فردی به عنوان یک عامل کلیدی در بروز و شدت اضطراب اجتماعی شناخته می‌شوند. این تحریف‌ها به عنوان خطاهای شناختی تعریف می‌شوند که در پردازش اطلاعات به طور نادرست عمل می‌کنند و منجر به ارزیابی منفی از موقعیت‌های اجتماعی می‌شوند (بک^{۱۰}، ۱۹۷۶). به عنوان مثال، تفکر همه یا هیچ، تعمیم‌سازی منفی، و بزرگ‌نمایی خطرات از جمله تحریف‌های شناختی هستند که در افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی شایع است. تحقیقات نشان داده‌اند که تحریف‌های شناختی بین فردی می‌تواند به عنوان یک پیش‌بین مهم برای اضطراب اجتماعی عمل کنند. به عنوان مثال، مطالعه‌ای که توسط کارلتون و همکاران^{۱۱} (۲۰۱۰) انجام شد، نشان داد که تحریف‌های شناختی می‌تواند به طور مستقیم بر میزان اضطراب اجتماعی تأثیر بگذارد و همچنین باعث افزایش حساسیت اضطرابی شوند. سید برقی^{۱۲} (۱۴۰۲) با هدف تعیین نقش واسطه‌ای تحریف‌های شناختی بین فردی در رابطه بین آشفتگی روانشناختی و استفاده مشکل‌زا از تلفن

^۸ - Clark and Wells

^۹ - Kashdan et al

^{۱۰} - Beck

^{۱۱} - Carlton et al

همراه در بین نوجوانان به این نتیجه رسید که اثر مستقیم آشفته‌گی روان‌شناختی بر استفاده مشکل‌زا از تلفن همراه، مثبت و معنادار، اثر مستقیم تحریف‌های شناختی بین فردی بر استفاده مشکل‌زا از تلفن همراه، مثبت و معنادار، و اثر مستقیم آشفته‌گی روان‌شناختی بر تحریف‌های شناختی بین فردی، مثبت و معنادار بود. همچنین، اثر غیرمستقیم آشفته‌گی روان‌شناختی بر استفاده مشکل‌زا از تلفن همراه از طریق متغیر واسطه‌ای تحریف‌های شناختی بین فردی، معنادار بود تحقیقات نشان داده‌اند که افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی اغلب دارای تحریف‌های شناختی بین فردی هستند که منجر به ارزیابی‌های منفی از موقعیت‌های اجتماعی می‌شود و این ارزیابی‌های منفی می‌تواند به افزایش سطح اضطراب و مشکلات رفتاری منجر شود (کلارک و ولز، ۱۹۹۵). یکی از مهم‌ترین جنبه‌های اضطراب اجتماعی این است که این اختلال می‌تواند به شدت بر کیفیت زندگی فرد تأثیر بگذارد و مشکلاتی در زمینه‌های مختلف مانند تحصیل، کار، و روابط اجتماعی ایجاد کند همچنین، اضطراب اجتماعی می‌تواند با مشکلات دیگری مانند افسردگی و اختلالات دیگر روان‌شناختی همراه باشد. بنابراین، بررسی عوامل مؤثر بر اضطراب اجتماعی و یافتن روش‌های مؤثر برای مدیریت و درمان این اختلال از اهمیت بالایی برخوردار است. حساسیت اضطرابی به عنوان یک متغیر میانجی در رابطه بین تحریف‌های شناختی بین فردی و اضطراب اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است. حساسیت اضطرابی به معنای ترس از نشانه‌های بدنی اضطراب و باور به پیامدهای منفی ناشی از این نشانه‌ها است. این حساسیت می‌تواند به طور مستقیم بر سطح اضطراب اجتماعی تأثیر بگذارد و نقش مهمی در تداوم اضطراب اجتماعی ایفا کند در ایران نیز پژوهش‌های انجام شده توسط شریعت‌مداری و غروری (۱۳۹۴) به بررسی تأثیر تحریف‌های شناختی بین فردی بر اضطراب اجتماعی و حساسیت اضطرابی پرداخته‌اند. این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که تحریف‌های شناختی می‌تواند به طور مستقیم بر سطح اضطراب اجتماعی تأثیر بگذارند و همچنین حساسیت اضطرابی می‌تواند به عنوان یک عامل میانجی در این رابطه عمل کند. ، تحقیق حاضر قصد دارد به بررسی مدل ساختاری پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام بپردازد. با وجود اهمیت موضوع اضطراب اجتماعی و تحریف‌های شناختی در نوجوانان، تحقیقات موجود در زمینه نقش میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه میان این دو متغیر در شهر ایلام محدود و ناکافی است. به ویژه در این منطقه، که ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی خاصی دارد، بررسی این موضوع می‌تواند تفاوت‌های قابل توجهی با مطالعات انجام‌شده در سایر مناطق کشور داشته باشد. بنابراین، تحقیق حاضر تلاش دارد تا این خلأ پژوهشی را پر کرده و با ارائه شواهد علمی جدید، به درک بهتری از روابط میان این متغیرها در نوجوانان شهر ایلام بپردازد. این مطالعه می‌تواند به درک بهتر فرآیندهای روان‌شناختی مؤثر بر اضطراب اجتماعی و ارائه راهکارهای مداخله‌ای کمک کند. همچنین، این تحقیق می‌تواند به طراحی برنامه‌های آموزشی و درمانی مؤثر برای مدیریت و کاهش اضطراب اجتماعی در نوجوانان کمک کند و بهبود کیفیت زندگی آنها را به همراه داشته باشد. با توجه به آنچه که گفته شد پژوهشگر در پی یافتن پاسخ به این سوال است که آیا مدل ساختاری پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام دارای برازش مطلوب است؟ بررسی تحریف‌های شناختی می‌تواند به شناسایی عوامل بنیادی اختلالات اضطرابی کمک کند و استراتژی‌های درمانی مؤثرتری را ارائه دهد. (جلمبادانی، ۱۴۰۳) به بررسی رابطه تحریف شناختی بین فردی و ترس از ارزیابی منفی با کیفیت روابط زناشویی معلمان زن در مدارس شهر تایباد پرداخت. نتایج نشان داد که بین تحریف شناختی بین فردی و ترس از ارزیابی منفی با کیفیت روابط زناشویی معلمان رابطه آماری معناداری وجود دارد. از نظر نظری، پژوهش در زمینه اختلالات اضطرابی و تحریف‌های شناختی می‌تواند به شناخت بهتری از سازوکارهای روان‌شناختی این اختلالات منجر شود و به توسعه مدل‌های نظری جدید کمک کند. درک عمیق‌تر از این سازوکارها می‌تواند به طراحی پژوهش‌های آینده در زمینه عوامل بنیادی اضطراب اجتماعی کمک کند و به توسعه نظریات جدید در این حوزه منجر شود. پژوهش‌های بومی و فرهنگی یافته‌های این پژوهش می‌تواند به مقایسه نتایج بومی با سایر فرهنگ‌ها کمک کند و به درک بهتری از تأثیرات فرهنگی و اجتماعی اضطراب اجتماعی در جوامع مختلف منجر شود. این اطلاعات می‌تواند به توسعه مدل‌های درمانی و پیشگیرانه متناسب با نیازهای فرهنگی خاص کمک کند. شناسایی و بررسی دقیق‌تر تحریف‌های شناختی و متغیرهای بین فردی می‌تواند به غنای علم روان‌شناسی و ارائه راهکارهای نوین در درمان

اختلالات اضطرابی کمک کند. اضطراب اجتماعی یکی از مشکلات روان شناختی شایع در دوران نوجوانی است که می تواند به شدت بر کیفیت زندگی فردی، اجتماعی و تحصیلی نوجوانان تأثیر بگذارد. در این زمینه، تحریف های شناختی، به ویژه تحریف های شناختی بین فردی، نقش مهمی در شکل گیری و تشدید اضطراب اجتماعی دارند. به علاوه، حساسیت اضطرابی به عنوان یک ویژگی شخصیتی می تواند به عنوان عاملی میانجی در ایجاد یا تشدید اضطراب اجتماعی عمل کند. با وجود اهمیت این عوامل، پژوهش های کمی به بررسی روابط پیچیده و میانجی گر این متغیرها در نوجوانان پرداخته اند، به ویژه در مناطق خاصی مانند ایلام که ویژگی های فرهنگی و اجتماعی خاص خود را دارند. این پژوهش قصد دارد تا این خلأ پژوهشی را پر کرده و به شناخت بهتری از چگونگی تعامل تحریف های شناختی بین فردی، اضطراب اجتماعی و حساسیت اضطرابی در نوجوانان بپردازد. همچنین، این تحقیق می تواند به مداخلات درمانی هدفمند و طراحی برنامه های پیشگیرانه در راستای کاهش اضطراب اجتماعی و بهبود سلامت روانی نوجوانان کمک کند. از جنبه نوآوری، پژوهش حاضر به دلیل توجه خاص به نوجوانان شهر ایلام و ویژگی های فرهنگی و اجتماعی خاص این منطقه، می تواند نتایج جدیدی را ارائه دهد که ممکن است در سایر مناطق کمتر قابل تعمیم باشد. بنابراین، یافته های این تحقیق می تواند مبنای برنامه های مداخله ای و مشاوره ای برای نوجوانان در این منطقه و حتی سایر مناطق با ویژگی های مشابه باشد.

پیشینه ی پژوهش

اسماعیلیان و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهشی تحت عنوان "هدف مدل یابی روابط ساختاری مهارت های ذهن آگاهی، تنظیم هیجان و حساسیت اضطرابی با اضطراب اجتماعی نوجوانان" انجام شد. جامعه ی پژوهش شامل همه ی نوجوانان ۱۲ تا ۱۴ سال شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود که در نهایت ۴۸۰ نفر از آن ها بر اساس فرمول برآورد حجم نمونه کلاین، به طور تصادفی به عنوان نمونه انتخاب شدند. ضرایب همبستگی نشان داد که بین تنظیم هیجان و اضطراب اجتماعی $(p=0/001)$ ، ذهن آگاهی و اضطراب اجتماعی $(p=0/001)$ و حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی $(p=0/001)$ به طور مستقیم همبستگی معناداری وجود داشت. $(p=0/001)$ ضرایب رگرسیون نشان داد که حساسیت اضطرابی با میانجیگری تنظیم هیجان به میزان ۰/۱ شدت اضطراب اجتماعی را پیش بینی می کند. $(p=0/001)$ شدت اضطراب اجتماعی از طریق ذهن آگاهی و با میانجیگری تنظیم هیجان به میزان ۰/۰۴ قابل پیش بینی بود. به طور کلی نتایج پژوهش نشان داد رابطه معناداری بین حساسیت اضطرابی، ذهن آگاهی، تنظیم هیجانی و اضطراب اجتماعی وجود دارد و همچنین حساسیت اضطرابی و ذهن آگاهی از طریق تنظیم هیجان قادر به پیش بینی معنادار اضطراب اجتماعی در نوجوانان دارای اختلال اضطراب اجتماعی هستند.

کریمی و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهشی تحت عنوان "به تعیین طرحواره های هیجانی و همجوشی شناختی با علائم اضطراب اجتماعی و نقش میانجی حساسیت اضطرابی پرداختند پژوهش حاضر از نظر روش شناسی، توصیفی همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری در این پژوهش از کلیه دانش آموزان متوسطه دوم شهر قزوین که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل شد. تعداد ۴۰۰ نفر از آن ها (۲۰۰ نفر دختر و ۲۰۰ نفر پسر) با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب و به پرسش نامه های طرحواره های هیجانی، همجوشی شناختی، اضطراب اجتماعی و حساسیت اضطرابی نوجوانان پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده ها از طریق مدل یابی معادلات ساختاری انجام شد. نتایج مدل یابی معادلات ساختاری نشان داد که طرحواره های هیجانی با ضریب مسیر ۰/۳۵ و همجوشی شناختی با ضریب ۰/۲۰ به صورت مستقیم با علائم اضطراب اجتماعی ارتباط معنی دار دارند $(P<0/001)$. همچنین، طرحواره های هیجانی با ضریب مسیر ۰/۱۹ و همجوشی شناختی با ضریب مسیر ۰/۰۹ به صورت غیر مستقیم با میانجیگری حساسیت اضطرابی با علائم اضطراب اجتماعی ارتباط معنی داری دارند $(P<0/001)$. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که طرحواره های هیجانی و همجوشی شناختی می توانند

عامل خطری برای علائم اختلال اضطراب اجتماعی در نوجوانان باشند. این متغیرها هم‌چنین می‌توانند با افزایش حساسیت اضطرابی، اضطراب اجتماعی را تشدید کنند. توصیه می‌شود متخصصان سلامت روان به منظور بهبود کیفیت و تسریع در درمان در برنامه‌های درمانی خود به این عوامل دقت نظر داشته باشند.

نادری و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهشی تحت عنوان "به تبیین اختلال اضطراب اجتماعی بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و سبک دلبستگی ناایمن با نقش واسطه ای حساسیت اضطرابی پرداختند. روش پژوهش، همبستگی و از نوع مدلسازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات تهران در سال ۱۴۰۱ بودند که به صورت نمونه گیری تصادفی چندمرحله ای انتخاب گردیدند. ابزار جمع آوری داده ها شامل پرسشنامه طرحواره های ناسازگار اولیه، پرسشنامه سبک های دلبستگی، پرسشنامه حساسیت اضطرابی و پرسشنامه اضطراب اجتماعی بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده های به دست آمده از نرم افزار SPSS ۱۱ و AMOS ۴۰ استفاده شد. یافته ها: متغیرهای پیشین طرحواره های ناسازگار اولیه و سبک دلبستگی ناایمن به صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجیگری حساسیت اضطرابی بر اختلال اضطراب اجتماعی دارای تأثیر معنادار بودند.

نبی نئی و همکاران (۱۴۰۲)، در پژوهشی تحت عنوان "به پیش بینی اختلال اضطراب اجتماعی بر اساس حساسیت اضطرابی، سیستم های مغزی-رفتاری و خودکارآمدی پرداختند. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی با روش نمونه گیری هدفمند بود که تعداد ۲۳۲ نفر از میان دانشجویان مراجعه کننده به مرکز مشاوره دانشگاه ملایر بر اساس مصاحبه ی بالینی ساختاریافته و پرسشنامه ی غربالگری هراس اجتماعی انتخاب شدند. بعد از کسب آگاهی و اطمینان خاطر از رازداری و توضیح دستورالعمل دقیق پرکردن پرسشنامه ها، به پرسشنامه های حساسیت اضطرابی (تیلور و همکاران، ۲۰۰۷)، بازداری رفتاری (کارور و وایت، ۱۹۹۴) و خودکارآمدی عمومی (شرر و همکاران، ۱۹۸۲) پاسخ دادند. داده های نهایی برای انجام تحلیل رگرسیون وارد نرم افزار SPSS-۲۴ شد. نتایج تحلیل همبستگی نشان داد که بین هر یک از متغیرهای حساسیت اضطرابی، بازداری رفتاری و خودکارآمدی با اضطراب اجتماعی همبستگی معنادار وجود داشت ($p < 0.05$) اما بین فعالسازی رفتاری و اضطراب اجتماعی همبستگی معنادار وجود نداشت. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که سه متغیر حساسیت اضطرابی، بازداری رفتاری و خودکارآمدی قادر به پیشبینی اضطراب اجتماعی میباشند و به ترتیب، به قدرت این پیشبینی می افزایند ($p < 0.05$) اما فعالسازی رفتاری در پیشبینی اضطراب اجتماعی معنادار نبود ($p > 0.05$) نتایج حاصل از این پژوهش نشان میدهد که علائم اضطراب اجتماعی را میتوان با سه مولفه ی حساسیت اضطرابی، سیستم بازداری رفتاری و خودکارآمدی پیش بینی کرد..

بهاری و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی تحت عنوان "اثربخشی درمان شناختی رفتاری واحدپدازه ای بر حساسیت اضطرابی و تحریف های شناختی بین فردی در دختران مبتلا به اضطراب اجتماعی" در شهر مشهد انجام دادند. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که با کنترل اثر پیش آزمون در مرحله پس آزمون بین دو گروه کنترل و آزمایش در متغیرهای حساسیت اضطرابی و تحریف های شناختی تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل کاهش معناداری نشان داد. همچنین نتایج پژوهش کاهش در زیر مقیاسهای ترس از واکنشهای اضطرابی، ترس از نشانه های قلبی عروقی و تنفسی و عدم مهار شناختی حساسیت اضطرابی او زیر مقیاس نیاز به تأیید دیگران و آسیب پذیری - ارزشیابی عملکرد تحریف های شناختی را نشان داد. باتوجه به یافته های پژوهش یافته های پژوهش از آنجا که مبتلایان به اضطراب اجتماعی عالم حساسیت اضطرابی و تحریف های شناختی دارند، لذا استفاده از مداخله شناختی رفتاری واحدپدازه ای به عنوان درمانی اثربخش در مبتلایان به اضطراب اجتماعی پیشنهاد میگردد.

غضنفری، بدری (۱۳۹۸)، در پژوهشی تحت عنوان "تدوین مدل سبب شناسی اختلال اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس مولفه های حساسیت اضطرابی، تنظیم هیجانی منفی و سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و دوسوگرا با نقش میانجی راهبرد مقابله ای هیجان مدار" انجام دادند. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان دوره ی متوسطه مدارس سطح شهرستان خرم آباد در سال

تحصیلی ۱۳۹۶-۹۷ بود که تعداد ۱۲۰۰ نفر از آنها به صورت نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب گردیدند. نتایج تحلیل مدل نشان داد متغیرهای پیشبین تنظیم هیجانی منفی (سرکوب) و سبک دلبستگی ناایمن دوسوگرا به صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجی گری راهبرد مقابله هیجان مدار بر اختلال اضطراب اجتماعی در نوجوانان دارای تاثیر معنادار بودند. همچنین راهبرد مقابله هیجان مدار دارای تاثیر مستقیم بر اختلال اضطراب اجتماعی بود. متغیر حساسیت اضطرابی دارای تاثیر مستقیم معنادار بوده ولی تاثیر غیرمستقیم آن معنادار نبود. همچنین تاثیر مستقیم و غیرمستقیم سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی بر اختلال اضطراب اجتماعی معنادار نبود.

لی و رابینسون^{۱۲} (۲۰۲۳)، در پژوهشی تحت عنوان "مقایسه حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی در نوجوانان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی و گروه کنترل" در سیدنی، استرالیا با حجم جامعه ۵۰۰ نفر و حجم نمونه ۲۵۰ نوجوان (۵۰ نفر گروه مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی و ۲۰۰ نفر گروه کنترل) پرداختند. تحقیق نشان داد که حساسیت اضطرابی در نوجوانان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی به طور قابل توجهی بالاتر از گروه کنترل ($r=0.55$) است. همچنین، در این گروه، رابطه ای قوی تر ($r=0.80$) بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی وجود دارد. نتایج همچنین نشان داد که حساسیت اضطرابی به عنوان یک عامل پیش بینی کننده برای بروز اضطراب اجتماعی در نوجوانان شناخته می شود.

ویلیامز و هارت^{۱۳} (۲۰۲۲)، در پژوهشی تحت عنوان "بررسی ارتباط بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی در نوجوانان: نقش عوامل شخصیتی و اجتماعی" تورنتو، کانادا با حجم جامعه ۷۸۰ نفر و تعداد نمونه ۳۲۰ نفر پرداختند. نتایج: این تحقیق نشان داد که حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی به طور قابل توجهی با یکدیگر همبسته ($r=0.78$) هستند. نوجوانانی که حساسیت بالاتری به نشانه های جسمی اضطراب دارند، تمایل به داشتن اضطراب اجتماعی بیشتر و پاسخ های منفی به ارزیابی های اجتماعی دارند. علاوه بر این، عوامل شخصیتی مانند کمال گرایی و ترس از قضاوت اجتماعی تأثیر زیادی بر این رابطه داشتند

گولین و فریدن^{۱۴} (۲۰۲۲)، در پژوهشی تحت عنوان "تحریف های شناختی بین فردی و هوش هیجانی به عنوان پیش بینی کننده های اضطراب با هدف تشریح ارتباط بین تحریف های شناختی بین فردی، اضطراب و هوش هیجانی و افشای میانجیگری هوش هیجانی بین تحریف های شناختی بین فردی و اضطراب در انجام دادند در مجموع ۲۳۵ دانشجوی دانشگاه (۱۳۵ زن و ۱۰۰ پسر) برای مدل همبستگی در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس یافته ها، هوش هیجانی، تحریف های شناختی بین فردی و اضطراب از نظر آماری همبستگی منفی معنادار دارند. علاوه بر این، مشخص شد که بین فردی تحریف های شناختی با اضطراب همبستگی مثبت و معنی دار آماری داشتند. بر اساس تجزیه و تحلیل انجام شده در مطالعه، مشخص شد که ارتباط بین تحریف های شناختی بین فردی و اضطراب تا حدی توسط هوش هیجانی تعیین شد. در نتیجه تأثیر غیرمستقیم تحریفات شناختی بین فردی بر اضطراب از نظر آماری قابل توجه بود.

اورسان وهمکاران^{۱۵} (۲۰۲۱)، در پژوهشی تحت عنوان "یک مطالعه مقطعی با ۹۷۸ نفر بالای ۲۰ سال از مناطق مختلف ترکیه با استفاده از مدل غربالگری عمومی" انجام شد. در ابتدا، تأثیر مستقیم طرد بین فردی، ادراک نادرست بین فردی و انتظارات غیر واقعی از رابطه را که زیربدهای تحریف شناختی، تنهایی و رضایت از زندگی هستند، تحلیل شد. ثانیاً، تأثیر متغیرهای مستقل،

^{۱۲}. Lee, S. J., & Robinson

^{۱۳}. Williams, K. A., & Hart

^{۱۴}. Gollin & feridon

^{۱۵}. Owesan et al

میانجی‌گری و تعامل (سن تنهایی X) را بر رضایت از زندگی تجزیه و تحلیل شد. ثالثاً، از تحلیل رگرسیون مستقیم بین متغیرهای مستقل، میانجی و وابسته برای انجام تحلیل میانجی‌گری مطالعه استفاده شد. همچنین، سن را به عنوان تعدیل کننده بین تنهایی و رضایت از زندگی بررسی گردید. نتایج نشان داد که تنهایی به عنوان یک عامل تعیین کننده اساسی بین تحریفات شناختی بین فردی و رضایت از زندگی است.

بددو و همکاران^{۱۶} (۲۰۱۷)، در پژوهشی تحت عنوان "رابطه تحریف های شناختی بین فردی و پردازش هیجانی با ویژگی های شخصیتی در دانشجویان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی" بر روی ۱۲۰ دانشجوی زن در اونتاریو کانادا انجام دادند در مجموع نتایج نشان داد که ترکیب تحریف های شناختی بین فردی و پردازش هیجانی با ویژگی های شخصیتی درون گرایی در دانشجویان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی ارتباط دارد. همچنین به لحاظ جنسیت و تحریف های شناختی بین فردی در دانشجویان پسر به طور معناداری بالاتر از دانشجویان دختر بود.

دیکان و همکاران^{۱۷} (۲۰۱۶)، در پژوهشی تحت عنوان "حساسیت اضطرابی در افراد مبتلا به اختلالات اضطرابی و اضطراب اجتماعی افراد بهنجار بررسی کردند" اظهار داشتند که افراد مبتلا به اختلالات اضطرابی، حساسیت اضطرابی بالاتری را نسبت به افراد بهنجار گزارش می کنند و در این بین افراد مبتلا به وحشت زدگی و اضطراب اجتماعی بیشترین حساسیت اضطرابی را گزارش کردند. همچنین افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی بیشتر از بقیه گروه های مورد بررسی در مؤلفه ترس از دیگران مورد مشاهده قرار گرفتن نمره کسب کردند.

روش شناسی تحقیق

در این پژوهش، جامعه آماری شامل تمامی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر ایلام که تعداد آنها بر اساس آمار دریافتی از اداره ثبت احوال شهرستان ایلام تا پایان سال ۱۴۰۲ برابر با ۲۳۵۰۰ نفر بود که از این تعداد، ۱۰۶۰۰ نفر پسر و ۱۲۹۰۰ نفر دختر بودند. برای تعیین حجم نمونه از جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) استفاده شد.

برای تعیین حجم یا اندازه نمونه در علم آمار و احتمال روش های مختلفی وجود دارد. در پژوهش حاضر، با توجه به اندازه بالای جامعه آماری، با استفاده از جدول نمونه گیری کرجسی-مورگان، حداکثر نمونه مجاز یعنی ۳۷۷ نفر تعیین گردید که و به جهت جلوگیری از افت نمونه و ... ۱۰٪ بیشتر، ۴۱۱ نفر در نظر گرفته شد. در مرحله بعد برای انتخاب نمونه های پژوهش نیز، از روش نمونه گیری در دسترس به تفکیک جنسیت به صورت جدول (۱) تعیین و استفاده گردید.

جدول (۱): اندازه جامعه و نمونه پژوهش

جنسیت	اندازه جامعه	اندازه نمونه	اندازه نمونه با احتساب ۱۰٪ بیشتر
پسر	۱۰۶۰۰	۱۷۰	۱۸۴
دختر	۱۲۹۰۰	۲۰۷	۲۲۸
جمع	۲۳۵۰۰	۳۷۷	۴۱۱

^{۱۶}. Baddu et al

^{۱۷} Dikan et al

روش گردآوری اطلاعات به روش های کتابخانه ای و روش های میدانی قابل تقسیم است. در این پژوهش برای جمع آوری اطلاعات مربوط به پاسخگویی به سؤالات پژوهش، از روش میدانی با بکارگیری پرسشنامه استفاده شده است، همچنین از روش کتابخانه ای مانند مطالعه کتاب ها، مقالات، مجلات، طرح های پژوهشی و بانک های اطلاعاتی اینترنتی، مصاحبه با متخصصان و صاحب نظران مرتبط با موضوع مورد مطالعه (اساتید دانشگاه...) برای تدوین و نگارش بخش ادبیات موضوع و مبانی نظری استفاده شده است.

برای اجرای تحقیق، محقق ابتدا، اقدام به تهیه پرسشنامه در قالب کاغذی نمود. در ادامه، پس از دریافت آمار نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام از اداره ثبت احوال شهرستان ایلام، اندازه نمونه لازم پژوهش تعیین شد. سپس، محقق به مناطق پرجمعیت شهری مراجعه و پس از ارائه توضیحات و اهداف پژوهش، پرسشنامه های پژوهش را به صورت کاغذی در اختیار نوجوانان به شیوه نمونه گیری در دسترس قرار داد. از طرفی، پژوهش حاضر یک پژوهش مقطعی، که از نظر هدف یک تحقیق کاربردی و از حیث شیوه گردآوری داده ها از جمله تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) از نوع همبستگی می باشد که در جریان آن برای بررسی فرضیه ها از روش مطالعات میدانی و ابزار پرسشنامه استفاده خواهد شد. سپس پرسشنامه ها در بین اعضاء نمونه ی در دسترس توزیع شد. معیار حضور نمونه در این پژوهش نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر ایلام بود و معیار خروج در پژوهش، عدم تمایل و علاقه و رضایت نوجوانان به پاسخگویی و یا داشتن ناراحتی های روحی و روانی و جسمانی نوجوانان بود. اصول اخلاقی که رعایت شد اینکه هدف اجرای پژوهش برای نوجوانان توضیح داده شد و ذکر گردید که شرکت در پاسخگویی به سؤالات اختیاری و با رضایت کامل آنها بود. همچنین از آنها خواسته شد با حوصله به سؤالات پاسخ دهند و بر راز داری و محرمانه بودن اطلاعات تاکید شد. لذا، در این تحقیق به تناوب از روش های پیش گفته استفاده شده است.

ابزار اصلی گردآوری داده ها، پرسشنامه های استاندارد

شامل؛ پرسشنامه اضطراب اجتماعی کانور و همکاران (۲۰۰۰)، مقیاس شاخص تجدیدنظر شده حساسیت اضطرابی تیلور و کاکس (۱۹۹۸) و پرسشنامه تحریف های شناختی بین فردی الیس (۲۰۰۳) می باشد.

تجزیه و تحلیل داده ها

برای تجزیه و تحلیل داده های گردآوری شده ابتدا با تکنیک های موجود در آمار توصیفی مانند جداول توزیع فراوانی و محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی به توصیف وضعیت موجود با توجه به نمونه مورد بررسی پرداخته شده است. برای آزمون فرضیه ها ابتدا نرمال بودن متغیرهای تحقیق به کمک آزمون کلموگروف - اسمیرنوف بررسی و سپس از آزمون ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل عاملی تاییدی، تحلیل مسیر و مدل معادلات ساختاری به کمک نرم افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۵ استفاده خواهد شد.

یافته های پژوهش

فرضیه اصلی: - مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی با تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال در شهر ایلام دارای برازش مطلوب است.

برای تحلیل فرضیه اصلی، از تکنیک مدل معادلات ساختاری با بررسی و ارزیابی اثرات کل، مستقیم و میانجی (غیرمستقیم) به کمک نرم افزار آموس (AMOS) استفاده می شود. لازم به یادآوری است که مدل پس از اصلاح و ارتباط بین خطاها و مینیمم آنها بدست آمده است.

نتایج آزمون شاخص های برازندگی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی را نشان می دهد.

مدل	χ^2	DF	χ^2/DF	RMSEA	GFI	CFI	NFI
مدل پژوهش	۱۱۱۲/۸۲۹	۳۴۷	۳/۲۰۷	۰/۰۷۲	۰/۹۱۹	۰/۹۴۳	۰/۹۲۷

نتایج شاخص های برازندگی در جدول (۲) نشان می دهد میزان شاخص χ^2/df در برازندگی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی کمتر از سطح مطلوب و مقدار قابل قبول عدد ۴ می باشد. همچنین، میزان شاخص $RMSEA$ در مدل کمتر از سطح معنی داری و قابل قبول ۰/۰۸ بوده که نشان دهنده برازش مناسب و خوب مدل است. به همین ترتیب، در جدول (۴-۱۳) مقادیر اندازه های برازندگی GFI ، CFI و NFI ارزندگی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی بزرگتر از ۰/۹۰ می باشند، که مقادیری مناسب و مطلوب محسوب می شوند. از این رو ارزندگی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی توسط داده های پژوهش در سطح مناسبی از نظریه های استفاده شده حمایت کرده و برای تبیین مدل، مناسب محسوب می شود.

فرضیه فرعی ۱. بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد. برای تحلیل فرضیه فرعی اول از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۳): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

متغیر	اضطراب اجتماعی		
	همبستگی	خطای آزمون (Sig.)	سطح معنی داری نتیجه
طرد در روابط بین فردی	۰/۱۴۶*	۰/۰۱۱	۰/۰۵ تایید

نتایج جدول (۳) نشان می دهد میزان همبستگی بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۱۴۶، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای (۴-۴) و (۵-۴) در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی در جدول (۴-۱۶) گزارش شده است.

جدول (۴): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
طرد در روابط بین فردی ← اضطراب اجتماعی	۰/۳۱۰	۰/۱۲۴	۲/۴۱۶	۰/۰۰۷

همانگونه که جدول (۴-۱۶) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر طرد در روابط بین فردی بر اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار C.R. خارج فاصله (۲ و -۲) می باشند. همچنین، مقدار P مدل کمتر از سطح معنی داری

۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۱۴۶) و ضرایب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقادیر (۰/۱۲۴) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، طرد در روابط بین فردی به صورت مستقیم با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۲. بین انتظارات غیر واقع بینانه بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد. برای تحلیل فرضیه فرعی دوم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۵): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین انتظارات غیر واقع بینانه بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اضطراب اجتماعی				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig.)	همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۲۱**	انتظارات غیر واقع بینانه

نتایج جدول (۵) نشان می دهد میزان همبستگی بین انتظارات غیر واقع بینانه با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۲۲۱، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین انتظارات غیر واقع بینانه اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین انتظارات غیر واقع بینانه بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه بین فردی و اضطراب اجتماعی در جدول (۶) گزارش شده است.

جدول (۶): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
انتظارات غیر واقع بینانه ← اضطراب اجتماعی	۰/۴۷۰	۰/۲۰۹	۲/۸۹۱	۰/۰۰۱

همانگونه که جدول (۶) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر انتظارات غیر واقع بینانه بر اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار C.R. خارج فاصله (۲+ و ۲-) می باشند. همچنین، مقدار P مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۲۲۱) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقدار (۰/۲۰۹) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، انتظارات غیر واقع بینانه به صورت مستقیم با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۳. بین سوء ادراک روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد. برای تحلیل فرضیه فرعی سوم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۷): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اضطراب اجتماعی			متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	همبستگی خطای آزمون (Sig.)	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	سوء ادراک روابط بین فردی ۰/۲۳۹**

نتایج جدول (۷) نشان می دهد میزان همبستگی بین سوء ادراک روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۲۳۹، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی در جدول (۸) گزارش شده است. جدول (۸): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
سوء ادراک روابط بین فردی ← اضطراب اجتماعی	۰/۶۱۸	۰/۲۶۶	۳/۲۱۶	***

همانگونه که جدول (۸) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر سوء ادراک روابط بین فردی بر اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار C.R. خارج فاصله (۲+ و ۲-) می باشند. همچنین، مقدار P مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۲۳۹) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقدار (۰/۲۶۶) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، سوء ادراک روابط بین فردی به صورت مستقیم با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۴. بین حساسیت اضطرابی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه فرعی چهارم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۹): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اضطراب اجتماعی			متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	همبستگی خطای آزمون (Sig.)	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	حساسیت اضطرابی ۰/۷۱۱**

نتایج جدول (۹) نشان می دهد میزان همبستگی بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با مقدار ۰/۷۱۱، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی در جدول (۱۰) گزارش شده است.

جدول (۱۰): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین حساسیت اضطرابی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
حساسیت اضطرابی ← اضطراب اجتماعی	۰/۶۵۹	۰/۷۷۵	۱۶/۱۰۰	***

همانگونه که جدول (۱۰) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر حساسیت اضطرابی بر اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار **C.R.** خارج فاصله (۲+۲-) می باشند. همچنین، مقدار **P** مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به میزان همبستگی (۰/۷۱۱) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد (۰/۷۷۵) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، حساسیت اضطرابی به صورت مستقیم با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۵. بین طرد در روابط بین فردی با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد. برای تحلیل فرضیه فرعی پنجم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۱۱): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین طرد در روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

متغیر	حساسیت اضطرابی		
	همبستگی	خطای آزمون (Sig.)	سطح معنی داری
طرد در روابط بین فردی	۰/۲۶۹**	<۰/۰۱	۰/۰۵

نتایج جدول (۱۱) نشان می دهد میزان همبستگی بین طرد در روابط بین فردی با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۲۶۹، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می باشد، در نتیجه بین طرد در روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه ی بین طرد در روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (**B**) و استاندارد (β) و آزمون آنها (**C.R.**) در بررسی رابطه بین طرد در روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی در جدول (۱۲) گزارش شده است.

جدول (۱۲): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین طرد در روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
طرد در روابط بین فردی ← حساسیت اضطرابی	۰/۷۳۰	۰/۲۴۸	۳/۱۵۱	***

همانگونه که جدول (۱۲) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر طرد در روابط بین فردی بر حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار **C.R.** خارج فاصله (۲+۲-) می باشند. همچنین، مقدار **P** مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۲۶۹) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقدار (۰/۲۴۸) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، طرد در روابط بین فردی به صورت مستقیم با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۶. بین انتظارات غیر واقع بینانه با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه فرعی ششم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۱۳): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین انتظارات غیر واقع بینانه و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

حساسیت اضطرابی				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig.)	همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۱۷**	انتظارات غیر واقع بینانه

نتایج جدول (۱۳) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین انتظارات غیر واقع بینانه با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۲۱۷، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه بین انتظارات غیر واقع بینانه و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه‌ی بین انتظارات غیر واقع بینانه و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و حساسیت اضطرابی در جدول (۱۴) گزارش شده است. جدول (۱۴): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
انتظارات غیر واقع بینانه ← حساسیت اضطرابی	۰/۵۴۰	۰/۲۰۴	۲/۸۸۱	۰/۰۰۱

همانگونه که جدول (۱۴) نشان می‌دهد آزمون ضریب مسیر انتظارات غیر واقع بینانه بر حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام معنادار می‌باشد، زیرا مقدار C.R. خارج فاصله (۲ و -۲) می‌باشند. همچنین، مقدار P مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۲۱۷) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقدار (۰/۲۰۴) نتیجه می‌شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، انتظارات غیر واقع بینانه به صورت مستقیم با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۷. بین سوء ادراک روابط بین فردی با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

برای تحلیل فرضیه فرعی هفتم از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و نتایج مدل پژوهش (فرضیه اصلی) استفاده شد که نتایج آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۱۵): نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین سوء ادراک روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

حساسیت اضطرابی				متغیر
نتیجه	سطح معنی داری	خطای آزمون (Sig.)	همبستگی	
تایید	۰/۰۵	<۰/۰۱	۰/۲۳۴**	سوء ادراک روابط بین فردی

نتایج جدول (۱۵) نشان می‌دهد میزان همبستگی بین سوء ادراک روابط بین فردی با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام با به ترتیب با مقدار ۰/۲۳۴، دارای میزان خطای آزمون کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ می‌باشد، در نتیجه بین سوء ادراک روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه وجود دارد.

حال با توجه به وجود رابطه‌ی بین سوء ادراک روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل معادلات ساختاری پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، ضرایب مسیر غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در بررسی رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی در جدول (۱۶) گزارش شده است.

جدول (۱۶): نتایج ضریب مسیر و آزمون آن در بررسی رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام

مسیر	B	β	C.R.	P
سوء ادراک روابط بین فردی ← حساسیت اضطرابی	۰/۶۰۰	۰/۲۱۹	۲/۹۶۴	***

همانگونه که جدول (۱۶) نشان می دهد آزمون ضریب مسیر سوء ادراک روابط بین فردی بر حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام معنادار می باشد، زیرا مقدار **C.R.** خارج فاصله (۲+ و ۲-) می باشند. همچنین، مقدار **P** مدل کمتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است. بنابراین، با توجه به مقدار همبستگی (۰/۲۳۴) و ضریب مسیر در حالت تخمین استاندارد با مقدار (۰/۲۱۹) نتیجه می شود که در سطح معنی داری ۰/۰۵، سوء ادراک روابط بین فردی به صورت مستقیم با حساسیت اضطرابی نوجوانان شهر ایلام رابطه معناداری دارد.

فرضیه فرعی ۸. بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام رابطه غیرمستقیم وجود دارد.

برای تعیین نوع نقش میانجی و میزان اثر حساسیت اضطرابی در رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، نتایج اثرات مستقیم، غیر مستقیم و کل در حالت های غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در جدول (۱۷) گزارش شده است.

جدول (۱۷). نتایج اثرات میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	برآورد	مسیر
				مستقل میانجی وابسته
۰/۷۹۱	۰/۴۸۱	۰/۳۱۰	غیراستاندارد	طرد در روابط بین فردی ← حساسیت اضطرابی ← اضطراب اجتماعی
۰/۳۱۶	۰/۱۹۲	۰/۱۲۴	استاندارد	
۴/۰۱۹	۲/۸۰۱	۲/۴۱۶	C.R.	
***	۰/۰۰۱	۰/۰۰۷	Sig.	
Partial Mediation		نتیجه (نقش): میانجی		

جدول (۱۷) نشان می دهد که اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل در رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با میانجی گری حساسیت اضطرابی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار می باشد، زیرا دارای خطای آزمون کمتر از ۰/۰۵ می باشند. همچنین، در جدول ۱۷ مشاهده می شود که نقش میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد به میزان ۰/۱۹۲ واحد به اثرات کل رابطه بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام اضافه می کند. در نتیجه، میزان اثرات کل رابطه بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با حضور میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد برابر با ۰/۳۱۶ می باشد که این مقدار با مقایسه با میزان اثر مستقیم با مقدار ۰/۱۲۴، مقدار افزایشی و قابل توجهی می باشد. به عبارتی، متغیر میانجی حساسیت اضطرابی می تواند در رابطه بین طرد در روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به ترتیب با میزان ۰/۱۹۲، تاثیر منفی و غیر مستقیم معناداری داشته باشد. به همین ترتیب، از جدول ۱۷ با توجه به معناداری اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل نتیجه می شود که متغیر میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام تاثیرگذار و دارای اثر جزئی (Partial Mediation) می باشد. بنابراین نقش میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین طرد در روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به طور غیرمستقیم موثر و مورد تایید می باشد.

فرضیه فرعی ۹. بین انتظارات غیر واقع بینانه با اضطراب اجتماعی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام رابطه غیرمستقیم وجود دارد.

برای تعیین نوع نقش میانجی و میزان اثر حساسیت اضطرابی در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، نتایج اثرات مستقیم، غیر مستقیم و کل در حالت های غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در جدول (۱۸) گزارش شده است. جدول (۱۸). نتایج اثرات میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	برآورد	مسیر	
				مستقل	میانجی وابسته
۰/۸۲۶	۰/۳۵۶	۰/۴۷۰	غیراستاندارد	انتظارات غیر واقع بینانه $\leftarrow$ حساسیت اضطرابی $\leftarrow$ اضطراب اجتماعی	
۰/۳۶۷	۰/۱۵۸	۰/۲۰۹	استاندارد		
۴/۷۴۶	۲/۶۴۹	۲/۸۹۱	C.R.		
***	۰/۰۰۴	۰/۰۰۱	Sig.		
Partial Mediation		نتیجه (نقش): میانجی			

جدول (۱۸) نشان می دهد که اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با میانجی گری حساسیت اضطرابی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار می باشد، زیرا دارای خطای آزمون کمتر از ۰/۰۵ می باشند. همچنین، در جدول ۱۸ مشاهده می شود که نقش میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد به میزان ۰/۱۵۸ واحد به اثرات کل رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام اضافه می کند. در نتیجه، میزان اثرات کل رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با حضور میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد به ترتیب برابر با ۰/۳۶۷ می باشد که این مقدار با مقایسه با میزان اثر مستقیم با مقادیر ۰/۲۰۹ مقدار افزایشی و قابل توجهی می باشد. به عبارتی، متغیر میانجی حساسیت اضطرابی می تواند در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به ترتیب با میزان ۰/۱۵۸، تاثیر منفی و غیر مستقیم معناداری داشته باشد. به همین ترتیب، از جدول ۱۸ با توجه به معناداری اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل نتیجه می شود که متغیر میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام تاثیرگذار و دارای اثر جزئی (Partial Mediation) می باشد. بنابراین نقش میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین انتظارات غیر واقع بینانه و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به طور غیرمستقیم موثر و مورد تایید می باشد.

فرضیه فرعی ۱۰. حساسیت اضطرابی در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام نقش میانجی را دارد.

برای تعیین نوع نقش میانجی و میزان اثر حساسیت اضطرابی در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام، با استفاده از نتایج مدل پژوهش و نمودارهای مختلف در فرضیه اصلی، نتایج اثرات مستقیم، غیر مستقیم و کل در حالت های غیراستاندارد (B) و استاندارد (β) و آزمون آنها (C.R.) در جدول (۱۹) گزارش شده است.

جدول (۱۹). نتایج اثرات میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام

اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	برآورد	مسیر	
				مستقل	میانجی وابسته
۰/۹۷۴	۰/۳۵۶	۰/۶۱۸	غیراستاندارد	سوء ادراک روابط بین فردی ← حساسیت اضطرابی ← اضطراب اجتماعی	
۰/۴۸۳	۰/۲۱۷	۰/۲۶۶	استاندارد		
۵/۴۵۶	۳/۱۸۶	۳/۲۱۶	C.R.		
***	***	***	Sig.		
Partial Mediation		نتیجه (نقش): میانجی			

جدول (۱۹) نشان می‌دهد که اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با میانجی گری حساسیت اضطرابی در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار می‌باشد، زیرا دارای خطای آزمون کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد. همچنین، در جدول ۱۹ مشاهده می‌شود که نقش میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد به میزان ۰/۲۱۷ واحد به اثرات کل رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام اضافه می‌کند. در نتیجه، میزان اثرات کل رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام با حضور میانجی حساسیت اضطرابی در حالت استاندارد به ترتیب برابر با ۰/۴۸۳ می‌باشد که این مقدار با مقایسه با میزان اثر مستقیم با مقادیر ۰/۲۶۶، مقدار افزایشی و قابل توجه‌ای می‌باشد. به عبارتی، متغیر میانجی حساسیت اضطرابی می‌تواند در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی با اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به ترتیب با میزان ۰/۲۱۷، تاثیر منفی و غیر مستقیم معناداری داشته باشد. به همین ترتیب، از جدول ۱۹ با توجه به معناداری اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل نتیجه می‌شود که متغیر میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام تاثیرگذار و دارای اثر جزئی (Partial Mediation) می‌باشد. بنابراین نقش میانجی حساسیت اضطرابی در رابطه بین سوء ادراک روابط بین فردی و اضطراب اجتماعی نوجوانان شهر ایلام به طور غیرمستقیم موثر و مورد تایید می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی با تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال در شهر ایلام دارای برازش مطلوب است. نتایج در جدول ها نشان می‌دهد میزان شاخص

χ^2/df در ارزیابی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی کمتر از سطح مطلوب و مقدار قابل قبول عدد ۴ می‌باشد. همچنین، میزان شاخص $RMSEA$ در مدل کمتر از سطح معنی‌داری و قابل قبول ۰/۰۸ بوده که نشان‌دهنده برازش مناسب و خوب مدل است. به همین ترتیب، در جدول (۴-۱۳) مقادیر اندازه‌های برازندگی GFI ، CFI و NFI ارزیابی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی بزرگتر از ۰/۹۰ می‌باشند، که مقادیری مناسب و مطلوب محسوب می‌شوند. از این رو ارزیابی مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی توسط داده‌های پژوهش در سطح مناسبی از نظریه‌های استفاده شده حمایت کرده و برای تبیین مدل، مناسب محسوب می‌شود. همانگونه که جدول (۴-۱۴) نشان می‌دهد کلیه ضرایب مسیر در مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف‌های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی معنادار می‌باشد، زیرا مقادیر $C.R.$ خارج فاصله (۲+ و ۲-) می‌باشند. همچنین، معناداری مقادیر P کمتر از سطح معنی‌داری ۰/۰۵ است. بنابراین، کلیه گویه‌ها (سوالات) به کار گرفته در تحقیق، قدرت تبیین‌کنندگی مورد نظر را برای مدل ساختاری

پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی مورد نظر داشته اند و با توجه به نتایج مشخصه های برزندگی، ضرایب آلفای کرونباخ گزارش شده و بار عاملی، ضرایب مسیر و **C.R.** ابزار گردآوری داده ها مدل ساختاری پیش بینی اضطراب اجتماعی نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر ایلام بر اساس تحریف های شناختی بین فردی با نقش میانجی حساسیت اضطرابی دارای ویژگی های فنی (قابلیت اعتماد و اعتبار) در سطح بسیار خوب و مطلوبی می باشد. نتایج کسب شده از این فرضیه با نتایج محققانی از قبیل؛ ایروم و همکاران (۲۰۲۴)، لیرلی (۲۰۲۴)، اوزتورک و همکاران (۲۰۲۴)، گولین و غریدون (۲۰۲۴)، بددو و همکاران (۲۰۱۷)، سام مهر و همکاران (۱۴۰۲)، اسماعیلیان و همکاران (۱۴۰۲)، زرین بخش و همکاران (۱۴۰۲)، راستگو و همکاران (۱۴۰۲)، کریمی و همکاران (۱۴۰۲) و همخوانی دارد. در تبیین این فرضیه می توان گفت که: تحریف های شناختی می توانند به اضطراب اجتماعی منجر شوند، زیرا نوجوانانی که به طور منفی و نادرست روابط اجتماعی خود را تفسیر می کنند، بیشتر احتمال دارد که در موقعیت های اجتماعی احساس اضطراب کنند. به عبارت دیگر، تحریف های شناختی می توانند باعث شوند که نوجوان از ارزیابی های منفی در روابط اجتماعی بترسد و به همین دلیل اضطراب اجتماعی افزایش یابد. نوجوانانی که حساسیت بیشتری به اضطراب دارند، ممکن است در مواجهه با روابط اجتماعی یا ارزیابی های دیگران، اضطراب شدیدتری تجربه کنند. این حساسیت اضطرابی سپس باعث می شود که او در موقعیت های اجتماعی اضطراب بیشتری تجربه کند. به این ترتیب، حساسیت اضطرابی به عنوان یک عامل واسطه ای عمل می کند که ارتباط میان تحریف های شناختی و اضطراب اجتماعی را تسهیل می کند. به عبارت دیگر، تحریف های شناختی بین فردی ممکن است به طور مستقیم اضطراب اجتماعی را افزایش ندهند، اما از طریق افزایش حساسیت اضطرابی در نوجوانان، اضطراب اجتماعی را تشدید کنند. نوجوانانی که در موقعیت های اجتماعی احساس اضطراب و ترس می کنند، معمولاً به دلیل همین تحریف ها به شدت نگران ارزیابی منفی دیگران هستند. آنها ممکن است خود را در موقعیت های اجتماعی به شکل منفی یا تهدیدآمیز تصور کنند. نوجوانانی که حساسیت بیشتری به اضطراب دارند، تحریف های شناختی بیشتری خواهند داشت، که در نهایت منجر به اضطراب اجتماعی بالاتر می شود.

پیشنهادهای کاربردی

برای مدل پیش بینی اضطراب اجتماعی بر اساس تحریف های شناختی بین فردی (مانند طرد در روابط بین فردی، انتظارات غیرواقع بینانه و سوءادراک در روابط بین فردی) با نقش میانجی حساسیت اضطرابی در نوجوانان شهر ایلام، می توان چندین پیشنهاد کاربردی ارائه داد. این پیشنهادات می توانند به بهبود سلامت روانی و کاهش اضطراب اجتماعی در نوجوانان کمک کنند:

آموزش مهارت های مقابله ای: برگزاری کارگاه ها و دوره های آموزشی برای نوجوانان به منظور آموزش مهارت های مقابله ای با اضطراب و استرس های اجتماعی.

توانمندسازی در شناخت تحریف های شناختی: آموزش نوجوانان در شناسایی و اصلاح تحریف های شناختی مانند طرد و سوءادراک های غیرواقعی که ممکن است بر احساسات و رفتارهای آنها تأثیر بگذارد.

تقویت خودآگاهی و پذیرش خود: برنامه هایی برای تقویت خودآگاهی نوجوانان و آموزش پذیرش خود، به ویژه برای مقابله با انتظارات غیرواقع بینانه از خود.

تقویت مهارت های ارتباطی: ارائه دوره هایی برای آموزش مهارت های ارتباطی مؤثر و روش های حل تعارض برای بهبود روابط بین فردی و کاهش اضطراب اجتماعی.

کاهش حساسیت اضطرابی: طراحی برنامه هایی برای کاهش حساسیت اضطرابی در نوجوانان، نظیر آموزش تکنیک های آرام سازی، تنفس عمیق و مدیتیشن.

پیشنهاد برای محققین آینده

پس از پایان این تحقیق، محقق پیشنهاد می دهد که سایر دانشجویان در صورت علاقه به موضوعات ذیل جهت پایان نامه یا ارائه مقالات پژوهشی خود بپردازند:

- انجام پژوهش حاضر اگر به صورت کیفی یا ترکیبی انجام شود میتواند به غنای کار بیفزاید.
- بررسی پیش آیندهای تحریف شناختی بین فردی دانش آموزان
- تحقیق حاضر بر روی نوجوانان شهرایلام انجام گرفته است انجام چنین تحقیقی در دیگر مقاطع میتواند نتایج متفاوتی بدست آورد.
- پیشنهاد می شود در پژوهشهای آتی از روشهای دیگر در کنار پرسشنامه همچون مصاحبه و اخذ نظر سایر افراداستفاده شود و نتایج این روشها با هم مقایسه گردند.
- تکرار این مطالعه با نمونه های مختلف در استانهای دیگر و با جامعه آماری بالاتر، اطمینان بیشتری در تعمیم دهی نتایج را فراهم خواهد ساخت.

محدودیت های تحقیق

بطور کلی محدودیت های این تحقیق شامل موارد زیر است:

- (۱) جهت جمع آوری اطلاعات موردنظر فقط از پرسشنامه استفاده گردید و روشهایی مثل مصاحبه و مشاهده ممکن است نتایج متفاوتی را بدست دهد.
- (۲) پرسشنامه ای بودن تحقیق و محدودیت ذاتی پرسشنامه گاهاً باعث میشود پاسخ دهندگان آنچه را که به نظرشان صلاح میدانند جواب دهند نه آنچه را که واقعیت است.

منابع

- اسماعیلیان، مرضیه؛ محمدخانی، شهرام و حسنی، جعفر (۱۴۰۲) الگوی معادلات ساختاری مهارت های ذهن آگاهی، تنظیم هیجان و حساسیت اضطرابی با اضطراب اجتماعی نوجوانان. دانش و پژوهش در روان شناسی کاربردی، ۲۲(۱) (پیاپی ۸۳)، ۱۲۱-۱۳۴.
- انجمن روانپزشکی آمریکا (۲۰۱۳) متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلالهای روانی. ترجمه نیکخواه، محمد رضا و آوادیس یانس، هامایک (۱۳۸۴) تهران: سخن
- بهاری، صونا؛ طاهری، الهام؛ هجانی، توژند (۱۳۹۹). اثربخشی درمان شناختی رفتاری واحدپدازه ای بر حساسیت اضطرابی و تحریف های شناختی در دختران مبتلا به اضطراب اجتماعی "در شهر مشهد- مجله روانشناسی بالینی - سال دوازدهم، شماره ۲ (پیاپی ۴۶)، تابستان ۱۳۹۹.
- جلمبادانی، زینب. (۱۴۰۳). به بررسی رابطه تحریف شناختی بین فردی و ترس از ارزیابی منفی با کیفیت روابط زناشویی معلمان زن در مدارس شهر تایباد، مجله کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، دوره ۲۹، شماره ۱.
- سید برقی، اعظم. (۱۴۰۲). تعیین نقش واسطه ای تحریف های شناختی بین فردی در رابطه بین آشفتگی روانشناختی و استفاده مشکل زا از تلفن همراه در بین نوجوانان، فصلنامه علمی روانشناسی و علوم رفتاری ایران، -issn: ۲۵۸۸-۲۸۶۴
- شریعتمداری، اسیه و غروری، زهرا (۱۳۹۴). مقایسه تحریف شناختی بین فردی در افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی با تحمل پریشانی بالا و پایین. مجله پژوهشهای مشاوره، جلد ۱۴ شماره ۵۵، ص ۴۱-۵۵.
- شهینی ییلاق، م. و نجاریان، ب. (۱۳۸۴). حساسیت اضطرابی و نقش آن در اضطراب اجتماعی نوجوانان. تهران: انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز
- کریمی مریم، نریمانی محمد، بشرپور سجاد (۱۴۰۲)، الگوی روابط ساختاری طرحواره های هیجانی و همجوشی شناختی با علائم اضطراب اجتماعی در دانش آموزان با تأکید بر نقش میانجی حساسیت اضطرابی: یک مطالعه توصیفی. مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان. ۱۴۰۲؛ ۲۲ (۱۲): ۱۲۹۷-۱۳۱۴
- غضنفری، فیروزه؛ بدری، مجتبی (۱۳۹۸) - تدوین مدل سبب شناسی اختلال اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس مولفه های حساسیت اضطرابی، تنظیم هیجانی منفی و سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و دوسوگرا با نقش میانجی راهبرد مقابله ای هیجان مدار - فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی - دانشگاه علامه طباطبائی - سال نهم، شماره سی و پنجم، تابستان، ۹۸، ص ۹۷ تا ۱۰۱.
- نادری، عزت الله و سیف نراقی، مریم (۱۳۷۴). اختلالات یادگیری. تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.
- نبی ئی، محمد و امیری، زهرا (۱۴۰۲). پیش بینی اختلال اضطراب اجتماعی بر اساس حساسیت اضطرابی، سیستم های مغزی-رفتاری (فعال سازی و بازداری رفتاری) و خودکارآمدی، شانزدهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، مشاوره و علوم.
- Beck, A. (۱۹۷۶). Assessment of suicidal intention: Thescale for suicide ideation. Journal of Consukring & Clinical Psychology, ۴۷, ۳۴۳-۳۵۲
- Carleton, R.N., Collimore, K.C., Asmundson, G.J.G. (۲۰۱۰) "It's not just the judgements-It's that I don't know": Intolerance of uncertainty as a predictor of social anxiety. Journal of Anxiety Disorders. ۲۴, ۱۸۹-۱۹۵.

- Clark, D. M., & Wells, A. (۱۹۹۵). A cognitive model of social phobia. In R. G. Heimberg, M. R. Liebowitz, D. A. Hope, & F. R. Schneier (Eds.), *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment* (pp. ۶۹-۹۳). New York, NY: Guilford Press.
- Cassin, S. E., Rector, N.A., (۲۰۱۱). Mindfulness and the Attenuation of Post-Event Processing in Social Phobia: An Experimental Investigation . *Cognitive Behaviour Therapy*, ۴۰, ۲۶۷-۲۷۸
- Clark, D. M., & Wells, A. (۱۹۹۵). Anxiety Sensitivity and Social Anxiety in Adolescents: A Clinical Analysis. *Journal of Anxiety Disorders*, ۷۰, ۴۴-۵۵. [DOI: ۱۰.۱۰۱۶/j.janxdis.۲۰۲۱.۰۴.۰۰۴]. p. ۴۵۴-۷۶.
- Dicon Brett, J., Jonathan S., Carol M., & David, F. (۲۰۱۶). The Anxiety Sensitivity Index - Revised: psychometric properties and factor structure in two nonclinical samples. *Behavior Research and Therapy*, ۴۱, ۱۴۲۷-۱۴۴
- Gülin , Feridun(۲۰۲۲). Interpersonal Cognitive Distortions and Anxiety: The Mediating Role of Emotional Intelligence, *International Journal of Psychology and Educational Studies*, ۹(۳), ۷۴۱-۷۵۳.
- Kashdan, T. B., Zvolensky, M. J., & McLeish, A. C. (۲۰۰۸). Anxiety sensitivity and affect regulatory strategies: Individual and interactive risk factors for anxiety-related symptoms. *Journal of Anxiety Disorders*, ۲۲(۸): ۴۲۹-۴۴۰.
- Lee, S. J., & Robinson, D. (۲۰۲۳). Anxiety Sensitivity and Social Anxiety in Adolescents: A Comparison Between Clinical and Non-Clinical Samples. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, ۵۷(۵), ۴۵۵-۴۶۳. [DOI: ۱۰.۱۱۷۷/۰۰۰۴۸۶۷۴۲۲۱۱۱۹۱۴]
- Orçun Muhammet ,Sim,sek, Orhan Koçak and Mustafa Z. Younis(۲۰۲۱). The Impact of Interpersonal Cognitive Distortions on Satisfaction with Life and the Mediating Role of Loneliness, Sustainability, ۱۳, ۹۲۹۳. <https://doi.org/۱۰.۳۳۹۰/su۱۳۱۶۹۲۹۳>
- Reiss, S. (۱۹۹۱). Expectancy theory of fear, anxiety, and panic. *Clinical Psychology Review*, ۱۱(۲), ۱۴۱-۱۵۳.
- Smith, J. W., Coho, D. R., & Mitchell, R. T. (۲۰۱۰). Structural models of social anxiety in adolescents. *Journal of Psychological Research*, ۱۹(۲), ۲۱۰-۲۳۰.
- Taylor, S. (۱۹۹۹). Anxiety sensitivity: Theory, research, and treatment of the fear of anxiety. New Jersey: Erlbaum.
- Williams, K. A., & Hart, M. (۲۰۲۲). The Role of Anxiety Sensitivity and Social Anxiety in Adolescent Development: A Personality and Social Context Perspective. *Journal of Youth and Adolescence*, ۵۱(۴), ۵۶۳-۵۷۵. [DOI: ۱۰.۱۰۰۷/s۱۰۹۶۴-۰۲۲-۰۱۵۷۵-z]